

Kanton Basel-Stadt

O Kantonu Basel-Stadt

Politički sistem

Religija

Slobodno vrijeme

Kultura

O Kantonu Basel-Stadt

Kanton Basel-Stadt je jedan od 26 kantona koji čine Švicarsku. Basel-Stadt se nalazi na tromedi, na granici sa Njemačkom i Francuskom. Regija ima jaku privredu i raznovrsnu kulturu, a kvalitet života je visok.

Brojevi i činjenice

Basel-Stadt se sastoji iz tri opštine: iz Gradske opštine Basel i iz dve političke opštine (Gemeinden) Riehen i Bettingen. U Kantonu živi oko 200.000 ljudi iz 160 nacija. Basel-Stadt ima površinu od samo 37km². Najmanji je kanton u Švicarskoj i najgušće je naseljen. Službeni jezik je njemački.

Istorija

Kanton Basel-Stadt je osnovan 1833. godine. Ima dugu i zanimljivu istoriju. Već u srednjem kamenom dobu prije oko 130.000 godina je ovdje postojalo naselje. Pošto je Basel bio na strateški povoljnom mjestu, Rimljani su 30 godina prije Hrista na brdu Münsterhügel stacionirali svoju vojsku. Na istom mjestu se danas nalazi Basler Münster. Münster je ranije bio biskupska crkva, koja je osvješšana 1019. godine. Zbog toga se na kantonalnom grbu Basela može vidjeti baselski štap. On predstavlja pastriski štap biskupa.

Univerzitet Basel je osnovan 1460. godine. Basel se razvio u centar za štampanje knjiga i humanizam. Sredinom 16. stoljeća su ovdje pobjegle mnoge migrantkinje i mnogi migranti iz Gornje Italije i Francuske. Oni su u Basel donijeli tkanje i farbanje svile. Iz toga su nastali današnji farmaceutski i hemijski koncerni. Basel-Stadt i Basel-Landschaft su se nakon ratnih sukoba razdvojili 1833. godine. Danas je Kanton Basel-Stadt centar za kulturu, trgovinu i privredu sa težištem u Life Sciences.

Običaji i tradicija

U Kantonu Basel-Stadt imamo mnoge običaje i mnoge tradicije, koji su za nas vrlo važni. Radujemo se kada želite da upoznate naše tradicije. Na prvom mjestu je Noć posta (Fasnacht). Ona se održava svake godine tokom tri dana u februaru ili martu. Zbog toga je i nazivamo «drey scheenschte Dääg» – tri najljepša dana. Baselski Jesenji sajam (Herbstmesse) je star preko 500 godina, a dugu tradiciju ima i Baselski Božićni vašar (Weihnachtsmarkt). Mnogi ljudi su u nekom klubu, strukovnom udruženju ili društvu. Utakmice fudbalskog kuba FC Basel su dobro posjećene, a tokom ljeta mnogi plivaju u Rajni.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/kanton-basel-stadt/o-kantonu-basel-stadt

Politički sistem

U Švicarskoj je politička vlast podijeljena na tri nivoa: Savez, kantoni (države članice) i opštine. Švicarčinje i Švicarci mogu glasati o političkim temama.

Švicarska Savez

Švicarska savezna država postoji od 1848. godine. Glavni grad je Bern. U Švicarskoj ne postoji jedinstvena etnija, jedinstveni jezik ili religija. Različite kulture su se ujedinile na dobrovoljnoj bazi. Zbog toga se govori o "voljom utemeljenoj naciji" (Willensnation).

Federalizam

26 kantona i preko 2000 opština u Švicarskoj su politički vrlo samostalne, govori se o "federalizmu". Svaki kanton i svaka opština ima vlastitu državnu strukturu. Kanton Basel-Stadt ima vlastiti ustav i vladu, parlament i sudove. Opštine i kantoni su nadležni za vrlo mnogo državnih zadataka. Zato je na primjer školski sistem od kantona do kantona različito reguliran. Savezni zakoni važe za cijelu Švicarsku. Kantoni imaju pored toga i svoje zakone koji važe samo na području određenog kantona. I opštine mogu donositi svoja pravila. Kantoni, opštine i Savez naplaćuju poreze, da bi mogli obavljati povjerene im zadatke.

Podjela vlasti

Politička moć ne treba biti koncentrirana na mali broj osoba ili organa. Zato je državna vlast u Švicarskoj i u kantonima podijeljena na tri neovisne vlasti: zakonodavna vlast (legislativa), izvršna vlast (egzekutiva) i sudska vlast (judikativa). U Kantonu Basel-Stadt ove zadatke preuzimaju sljedeći organi:

- Zakonodavna vlast: Veliko vijeće (Grosser Rat) (100 članova, narod ih bira direktnim glasanjem svake četiri godine)
- Izvršna vlast: Vlada (Regierungsrat) (7 članova, narod ih bira direktnim glasanjem svake četiri godine)
- Sudska vlast: Razni sudovi (Gerichte) na kantonalnom nivou

U Kantonu Basel-Grad postoji jedna posebnost. Parlament, Vlada i sudovi Kantona Basel-Grad su istovremeno nadležni za gradsku opštinu Basel. Obje opštine Riehen i Bettingen imaju jednu zakonodavnu vlast (Vijeće stanovnika, Einwohnerrat) i jednu izvršnu vlast (Opštinsko vijeće, Gemeinderat).

Na saveznom nivou se zakonodavna vlast sastoji od dva vijeća: Nacionalnog i Kantonalnog vijeća (National- und Ständerat). Savezna vlada koja ima 7 članova zove se Savezno vijeće (Bundesrat). Na nacionalnom nivou postoje takođe različiti sudovi. Odluke kantonalnih sudova se mogu na primjer prosljeđivati Vrhovnom sudu (Bundesgericht) kao najvišoj instanci.

Demokratska prava

Švicarke i Švicarci imaju glasačko i biračko pravo. Oni biraju političke organe na saveznom nivou, kao i u svojoj opštini i u svom kantonu. Mogu se i sami kandidirati na izborima. Postoje osim toga referendum i o političkim pitanjima. Građanke i građani ovdje mogu odlučivati u opštini, u kantonu i na saveznom nivou (direktna demokratija). Građanke i građani mogu takođe dati na glasanje vlastite prijedloge. U tom cilju moraju pokrenuti narodnu inicijativu. Stranke i stranci koji žive u Kantonu Basel-Stadt nemaju pravo da glasaju i biraju. Oni međutim mogu uputiti peticiju organima ukoliko imaju političke prijedloge. Osim toga se mogu angažirati u komisijama, interesnim udruženjima ili klubovima.

Osnovna prava

U Saveznom ustavu (Bundesverfassung) se nalaze najviši pravni principi u Švicarskoj. Važan dio Saveznog Ustava čine osnovna ljudska prava koja su zasnovana na Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima (EMRK). Ova prava štite ljudsko postojanje, na primjer pravo na život ili pravo na pomoć u teškim situacijama. Ona štite pojedince od državnog nasilja ili pojedine grupe u odnosu na većinu. Ona treba da garantiraju da niko ne diskriminira druge ljude zbog njihovog porijekla, rase, religije, njihovog pola ili njihove seksualne orijentacije. Ljudi koji su rasno diskriminirani mogu u Kantonu Basel-Stadt dobiti besplatnu podršku i savjete. U Švicarskoj vlada sloboda vjeroispovijesti, sloboda mišljenje i sloboda štampe.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/kanton-basel-stadt/politiki-siste

Religija

Švicarska je tradicionalno hrišćanska zemlja. Danas ovdje međutim živi puno ljudi koji imaju neku drugu religiju. U Švicarskoj vlada sloboda vjeroispovijesti, a državne škole su vjerski neutralne.

Religija i država

U Švicarskoj tradicionalno dominiraju hrišćanske religije. Kantoni utvrđuju odnos između religije i države. Kanton Basel-Stadt kao većina kantona na njemačkom govornom području neke religijske zajednice priznaje kao javno-pravne institucije. To znači da država na njih prenosi određena prava. Njima je dozvoljeno naplaćivanje poreza od svojih članova. U Kantonu Basel-Stadt su javno-pravno priznate sljedeće vjerske zajednice: Evangelistička reformatorska crkva, Rimokatolička crkva, Hrišćansko katolička crkva i Izraelska opština. Neke druge zajednice su kantonalno priznate. One se organiziraju na temelju privatnog prava.

Vjerske zajednice u Kantonu Basel-Stadt

Otpriblike jedna trećina stanovništva Basela je član neke od četiri zajednice koje su javno-pravno priznate. Pored toga postoje mnoge druge vjerske zajednice, na primjer muslimanska, hinduistička, budistička ili noviji pokreti. Otpriblike polovina stanovnica i stanovnika ne pripada ni jednoj vjerskoj zajednici.

Sloboda vjeroispovijesti

Švicarski Ustav garantira slobodu vjeroispovijesti. To znači da svako ima pravo da sam odluči o svom vjerskom opredjeljenju. Svaki čovjek smije ispoljavati i širiti svoje opredjeljenje. Niko ne smije nekoga primorati da pristupi nekoj vjerskoj zajednici ili da učestvuje u vjerskim aktivnostima. Osobe se smiju okupljati i izvoditi vjerske obrede i proslave. Ljudi se ne smiju diskriminirati zbog svoje religije ili svog vjerovanja.

Religija i škola

Obavezna škola je vjerski neutralna. Vjerske teme uprkos tome imaju svoje mjesto u nastavi. Na primarnom stupnju postoji predmet «Priroda, čovjek, društvo». Ovdje je riječ o različitim načinima života i kulturama. Postoji osim toga i konfesionalna vjerska nastava u kojoj djeca mogu dobrovoljno učestvovati. Na sekundarnom stupnju postoji predmet «Etika, religija, zajednica». To je obavezan predmet. Učenice i učenici tu uče važne sposobnosti koje su im potrebne za život sa različitim kulturama, religijama, pogledima na svijet i vrijednosnim predstavama. Za djecu drugih vjerskih opredjeljenja vjerske zajednice djelimično pružaju mogućnosti za nastavu izvan škole.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/kanton-basel-stadt/religija

Slobodno vrijeme

U Kantonu Basel-Stadt postoji mnogo atraktivnih načina da provedete svoje slobodno vrijeme. Posebno veliki značaj imaju udruženja. Ovdje možete upoznati druge ljude i imati zajedničke aktivnosti.

Udruženja

Mnoge stanovnice i mnogistanovnici Basela su članovi u nekom udruženju (Verein). Postoje udruženja za najrazličitija interesovanja, na primjer sportski klubovi ili kulturna udruženja. Ukoliko pristupite nekom udruženju, možete upoznati druge ljude. Najveći broj udruženja je otvoren za sve osobe.

Ponude za mlade

Mladi u svoje slobodno vrijeme mogu iskoristiti mnoge ponude prilikom kojih upoznaju svoje vršnjake. Mogu učestovati u nekom projektu i predlagati vlastite ideje. Stručno osoblje se brine o mladima i prati ih (Jugendarbeit). Ponude su po pravilu besplatne.

Izleti i kultura

U Kantonu Basel-Stadt možete ići na puno izleta i posjećivati kulturne manifestacije. Mnogi ljudi ljeti plivaju u Rajni ili prave piknike u parku. Porodice rado idu u zoološki vrt Basel. U okolini postoje lijepe pješačke staze i biciklističke rute. Vozom se brzo može stići do gradova kao što su Freiburg im Breisgau ili Strassburg. Kod Basel Tourismus možete dobiti informacije o tome na koje izlete možete ići i koje manifestacije možete posjetiti.

Sastajališta u kvartu

Sastajališta u kvartu (Quartiertreffpunkte) su otvorena za sve ljude. Ona imaju ponude za porodice, starije ljude i za osobe koje još ne govore dobro njemački. Neka sastajališta su porodični centri. Ovdje postoje otvorena mjesta za susrete majki i očeva sa svojom djecom. Sastajališta u kvartu Vas savjetuju i pružaju Vam podršku u svakodnevnim situacijama. U sastajalištu u kvartu možete unajmiti prostorije za porodične svečanosti i druge povode.

Dobrovoljni rad

Dobrovoljnim radom (Freiwilligenarbeit) pomažete drugim ljudima i životnoj sredini. „Dobrovoljno“ znači da za to ne dobijate novčanu nadoknadu. Dobrovoljci preuzimaju u Švicarskoj na sebe mnoge zadatke, prije svega u udruženjima. Interesirate se za dobrovoljni rad? Možete se u nekom udruženju aktivirati za mnoge teme, na primjer za kulturu, sport, socijalna pitanja, obrazovanje, zaštitu životinja, zaštitu životne sredine ili zdravlje.

Ovdje ćete dobiti informacije o dobrovoljnom radu i o akcijama:

- Stručna služba za dobrovoljni rad GGG Benevol
- Švicarski crveni krst Basel-Stadt (SRK)
- Caritas beider Basel

Informacije o akcijama u oblasti azila i za izbjeglice:

- Služba za koordinaciju dobrovoljnog rada u oblasti azila (KOFF)
- Švicarska pomoć izbjeglicama

Povlastice za sportske, kulturne i obrazovne manifestacije

Legitimacija "KulturLegi" je namijenjena onima koji imaju malo novca. Ukoliko imate "KulturLegi" plaćate manje za manifestacije u oblasti sporta, kulture i obrazovanja. Zahtjev za "KulturLegi" se može podnijeti kod Caritasa. Caritas pruža informacije o tome i provjerava da li možete dobiti "KulturLegi". Osim toga postoje Porodični pasoš (Familienpass) i Porodični pasoš Plus (FamilienpassPluss). Pasoši su namijenjeni porodicama koje žive u Sjeverozapadnoj Švicarskoj. Za djecu, maloljetnike i mlade odrasle osobe postoje dodatno mnogobrojne povlastice i besplatne ponude, kao npr. "colourkey" ili Ferijalni pasoš (Ferienpass). Mnoge ponude su povoljnije, ukoliko imate KulturLegi, Porodični pasoš ili colorkey. Više informacija o tome možete pronaći na internetu.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/kanton-basel-stadt/slobodno-vrijeme

Kultura

U Kantonu Basel-Stadt postoje mnoge kulturne manifestacije. Ukoliko nemate puno novca, postoje različite mogućnosti za to da ponude koristite besplatno ili povoljnije.

Muzeji / Izložbe

Skoro četrdeset muzeja nudi izložbe i manifestacije. Možete osim toga posjećivati mnoge male galerije i alternativne umjetničke prostore. I na javnim mjestima se može otkriti puno umjetničkih djela.

Muzika / Ples / Pozorište / Literatura

U Kantonu Basel-Stadt ima mnogo kulturnih manifestacija. U Theater Basel možete uživati u operi, drami ili baletu, u Kaserne u savremenoj muzici, plesu ili pozorištu. Postoje i manja mjesta, kao što su Vorstadttheater ili Sommercasino. Preko ljeta možete posjetiti mnoga izvođenja i mnoge festivale na otvorenom. Mnoge manifestacije su besplatne.

Arhitektura

U Baselu i okolini možete otkriti puno moderne arhitekture. U Riehenu na primjer postoji Fondation Beyeler arhitekta Renza Piana. U gradskom središtu Basela je novogradnja Kunstmuseum Basel od Christ & Gantenbein ili proširenje Stadtcasino Basel od Herzog & de Meuron.

Unaprjeđivanje kulture

Ukoliko ste po zanimanju umjetnica ili umjetnik, možete podnijeti zahtjev za novac za Vaš projekat. Na internet stranici Odjeljenja za kulturu naći ćete informacije, na primjer o tome kako da podnesete zahtjev za podsticajna sredstva.

Besplatne i povlašćene ponude

Mnogi muzeji i mnoga mjesta na kojima se održavaju manifestacije imaju specijalne ponude. Tada na primjer u određeno vrijeme plaćate manje ili uopšte ne plaćate za ulaz. Ulaz je za određene osobe često povoljniji ili je besplatan. Postoje osim toga besplatne izložbe ili festivali na javnim mjestima. Mnoga udruženja (Vereine) i organizacije u oblasti migracija imaju svoju kulturnu ponudu. Mnoge ponude su povoljnije sa legitimacijama KulturLegi, Porodičnim pasošem (Familienpass) ili colorkey. Ne želite da sami idete u muzej ili na neku manifestaciju? Postoje različite ponude za grupe ili u tandemu. "Tandem" znači: Manifestaciju posjećujete zajedno s nekom drugom osobom.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/kanton-basel-stadt/kultura